

ZAPISNIK
sa 56. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 13. novembra 2017. godine

Sjednica je počela u 11:30 časova.

Predsjedavao je Predrag Sekulić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Filip Vuković, Branko Čavor, Nikola Rakočević, Ana Nikolić, Genci Nimanbegu, Boris Mugoša i Raško Konjević.

Sjednici Odbora, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali su: Darko Radunović, ministar finansija, Dragan Darmanović, generalni direktor Direktorata za državni trezor u Ministarstvu finansija, Milan Dabović, predsjednik Senata Državne revizorske institucije, Nikola Kovačević i Zoran Jelić, članovi Senata Državne revizorske institucije.

Sjednici je prisustvovala i predstavnica Ministarstva finansija Marija Uljarević, načelnica Direkcije za budžetsko računovodstvo.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. PREDLOG ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU sa IZVJEŠTAJEM O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU i GODIŠNJIM IZVJEŠTAJEM O IZVRŠENIM REVIZIJAMA I AKTIVNOSTIMA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE ZA PERIOD OKTOBAR 2017 - OKTOBAR 2018. GODINE I

2. TEKUĆA PITANJA.

* * *

- Zapisnik sa 53. sjednice Odbora usvojen je bez primjedbi.

* * *

Prva tačka - PREDLOG ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU SA IZVJEŠTAJEM O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU I GODIŠNJIM IZVJEŠTAJEM O IZVRŠENIM REVIZIJAMA I AKTIVNOSTIMA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE ZA PERIOD OKTOBAR 2017 - OKTOBAR 2018. GODINE

Predsjednik Odbora, Predrag Sekuluć podsjetio je da je u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisano da Vlada dostavlja Skupštini Predlog zakona o Završnom računu Budžeta do kraja septembra, a da Državna revizorska institucija (DRI) dostavlja Skupštini do 15. oktobra izvještaj o reviziji Završnog računa Budžeta. Takođe, podsjetio je da je u skladu sa Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji Skupštini dostavljen i Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2017 - oktobar 2018. godine, koji se dostavlja Skupštini do kraja oktobra tekuće godine.

Ministar finansija, Darko Radunović ukazao je da je Strateški razvojni cilj Crne Gore održiv i inkluzivan ekonomski rast koji će doprinijeti smanjenju razvojnog jaza zemlje u odnosu na prosjek Evropske unije i povećanju kvaliteta života svih njenih građana. Upoznao je Odbor da za ostvarenje prethodno navedenog strateškog cilja, Vlada Crne Gore kombinuje dvije grupe mjera ekonomske

politike koje se odnose na jačanje makroekonomske stabilnosti zemlje, fiskalne i finansijske, kao i rješavanje strukturnih problema u ekonomiji, odnosno otklanjanje ključnih prepreka za unapređenje konkurentnosti zemlje i povećanje potencijalnog privrednog rasta na srednji i dugi rok. Istakao je da je prema preliminarnim podacima Zavoda za statistiku u 2017. godini ostvarena stopa realnog rasta bruto društvenog proizvoda od 4,4%, a procjenjuje se da je BDP ostvaren u nominalnom iznosu od 4.237,00 mil. €. Takođe, upoznao je Odbor da je ukupna javna potrošnja u 2017. godini iznosila je 2.012,5 miliona eura i čini 47,48 odsto BDP-a dok je tekuća javna potrošnja iznosila je 1.714,46 miliona eura, odnosno 40,46 odsto BDP-a.

Predsjednik Senata DRI, Milan Dabović upoznao je članove Odbora da je Državna revizorska institucija izvršila reviziju Predloga zakona o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu i iskazala pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na finansijski izvještaj i uslovno mišljenje na reviziju pravilnosti i dala ukupno 12 preporuka. Ukazao je i da su Revizijom pravilnosti utvrđena materijalno značajna odstupanja i neusklađenost poslovnih aktivnosti potrošačkih jedinica sa zakonima i podzakonskim aktima. Takođe, istakao je da je pored revizije Predlog zakona o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, Državna revizorska institucija u izvještajnom periodu izvršila 64 pojedinačne revizije i to: 21 pojedinačnu finansijsku reviziju i revizije pravilnosti; 4 revizije uspjeha; 2 revizije informacionog sistema, 16 pojedinačnih revizija konsolidovanih godišnjih finansijskih izvještaja političkih partija za 2017. godinu, 18 pojedinačnih revizija konsolidovanih godišnjih finansijskih izvještaja političkih partija za 2016. godinu, koje nijesu ušle u prethodni Godišnji izvještaj DRI i 3 kontrolne revizije.

Poslanika Raška Konjevića interesovalo je da li je DRI posebno analizirala pozajmice koje daje Vlada Crne Gore kao i da li je rađena revizija pravilnosti odluka po kojima su tokom 2017. godine isplaćivana sredstva iz budžeta Crne Gore. Imajući u vidu navedeno, bio je mišljenja da je u Predlogu zakona o Završnom računu Budžeta evidentno da je Vlada Crne Gore u 2017. godini dala pozajmicu od 2,9 mil. €, Montenegro erlajnsu, uz obavezu vraćanja tog iznosa u ratama za 24 mjeseca, kao i da je navedenoj kompaniji uplaćeno još 4,2 mil € a da nije prikazan razlog za njihovu namjenu. Konjevića su interesovali razlozi za povećanje sredstava na stavku rashoda za usluge za budžetsku jedinicu Nacionalna turistička organizacija sa 981.800,00 € na 4.81 mil. €. Kada je u pitanju dio Izvještaja DRI koji se odnosi na Zakon o reprogramu poreskih potraživanja, poslanik Konjević je bio mišljenja da nijesu date jasne ocjene da li Poreska uprava i Ministarstvo finansija poštuju primjenu zakona i da li ima selektivne primjene istog.

Poslanik Boris Mugoša je pozitivnim ocijenio izvještaje DRI i iskazao mišljenje da su ostvareni evidentni pomaci u dijelu fiskalne stabilnosti, imajući u vidu činjenicu da se tekući izdaci finansiraju iz tekućih prihoda, kao i da je ostvaren suficit tekućeg budžeta od 1,2% BDP-a. Ukazao je da je nivo sredstava opredjeljenih za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 60% tekućih izdataka budžeta visok i da će kroz donošenje novog Zakona o državnoj upravi, kao i izradi i implementaciji Plana optimizacije broja zaposlenih, ovaj iznos sredstava biti smanjen. Mugošu je, takođe interesovao stepen ispunjavanja preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu. Imajući u vidu navedeno bio je mišljenja da nije dobro što pet preporuka DRI nije ispunjeno, sedam je samo djelimično a tek četiri su ispunjene u potpunosti.

Predsjednik Odbora, Predrag Sekulić je ocijenjeno je da snažan rast BDP-a od 4,7% daje pravo na optimizam da će u narednom periodu Vlada Crne Gore realizovati svoje strateške ciljeve i doprinijeti povećanju kvaliteta života svojih građana.

Odbor je, nakon rasprave, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

I U uvodnom obrazloženju Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu sa osvrtom na Izvještaj o reviziji završnog računa Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, ministar finansija Darko Radunović ocjenio je da je strateški razvojni cilj Crne Gore, održiv i inkluzivan ekonomski rast. Ukazao je da Vlada Crne Gore kombinuje dvije grupe mjera ekonomske politike koje se odnose na jačanje makroekonomske stabilnosti, fiskalne i finansijske, kao i mjere usmjerene na rješavanje strukturnih problema u ekonomiji, odnosno otklanjanje ključnih prepreka za unapređenje konkurentnosti zemlje i povećanje potencijalnog privrednog rasta na srednji i dugi rok. Ukazao je da u strukturi tekućih prihoda najveći udio imaju prihodi od poreza 63,29% ili 971,15 mil. € i prihodi od doprinosa 32,26% ili 494,95 mil. € što je rezultat implementacije mjera fiskalne konsolidacije i povećane ekonomske aktivnosti, povećane naplate uvoznog PDV-a, povećanja akciza na cigarete i etil-alkohol, kao i primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

Predsjednik Senata Državne revizorske institucije (DRI), Milan Dabović ukazao je da je na osnovu **finansijske revizije** Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu, utvrđeno da je isti pripremljen u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Konstatovao je da su prihodi, rashodi, stanje gotovine i neizmirene obaveze realno i objektivno iskazani i da ne sadrže materijalno značajne greške i odstupanja, kao i da je, polazeći od navedenog, nadležni Kolegijum DRI izrazio **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje..**

U odnosu na **reviziju pravilnosti** Predloga zakona, predsjednik Senata DRI naveo je da je DRI konstatovala da potrošačke jedinice nijesu u svim materijalno značajnim aspektima uskladile poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori i da je u skladu sa tim nadležni Kolegijum izrazio **uslovno mišljenje** i dao 12 preporuka koje imaju za cilj unapređenje poslovanja budžetskih korisnika i učvršćivanje fiskalne discipline.

Predsjednik Senata DRI je naveo da je uslovno mišljenje dato na osnovu iznosa nedozvoljenog prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 237.74 mil. € i da od ukupno iskaznog prekoračenja, izdaci u iznosu od 218.35 mil € predstavljaju dozvoljena prekoračenja, dok se nedozvoljena prekoračenja u iznosu od 19.39 mil € odnose na ostvarene izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu.

II Na Odboru je konstatovao da je Predlogom zakona o Završnom računu Budžeta za 2017. godinu prikazan ostvareni realan rast BDP-a po stopi od 4,7%, da je ukupna javna potrošnja u 2017. godini iznosila 2.012,5 mil. € i čini 47,48% BDP-a. Odbor se upoznao da su primici budžeta iznosili 2.185,30 mil. € što predstavlja 10,79% iznad plana, dok su izdaci realizovani u iznosu od 2.161,74 mil. €, odnosno 9,60% iznad planiranih. Tekuća javna potrošnja iznosila je 1.714,46 mil. € odnosno 40,46% BDP-a, dok je gotovinski deficit budžeta za 2017. godinu iznosio 236,86 mil. € i čini 5,59% BDP-a. Imajući u vidu navedeno, konstatovano je da je, ukoliko se budžetska potrošnja umanjuje za izdatke za razvojne projekte, ostvaren gotovinski suficit od 51,02 mil. € ili 1,2% BDP-a. Ukupni javni dug Crne Gore, na dan 31.12.2017. godine, iznosi 2.758,83 mil. € ili 65,12% BDP-a. Uzimajući u obzir depozite Ministarstva finansija koji uključuju i 38.477 unci zlata, a koji su na kraju 2017. godine iznosili ukupno 70,90 mil. eura, Odbor je konstatovao da neto javni dug Crne Gore na dan 31.12.2017. godine, iznosi 2.687,93 mil. € ili 63,45% BDP-a.

Tokom rasprave na Odboru iskazano je interesovanje u vezi sa iznosom sredstava koja je Vlada, u 2017. godini, opredijelila za Montenegro erlajns, imajući u vidu određene informacije, a odnose se na to da je Vlada u 2017. godini dala pozajmicu od 2,9 mil. €, Montenegro erlajnsu, uz obaveznu vraćanja tog iznosa u ratama za 24 mjeseca, kao i da su tokom godine istoj kompaniji uplaćena 4,2 mil €. Takođe, iskazano je interesovanje da li je DRI posebno analizirala pozajmice koje je davala Vlada Crne Gore, kao i da li je rađena revizija pravilnosti odluka po kojima su izvršene isplate iz budžeta tokom 2017. godine

i koji je zakonski osnov za navedene isplate ako ih je bilo. U odnosu na dio Izvještaja DRI koji se odnosi na Zakon o reprogramu poreskih potraživanja, na Odboru je bilo mišljenja da nijesu date jasne ocjene o primjeni Zakona od strane Poreske uprave i Ministarstva finansija, kao i postavljeno pitanje da li se isti selektivno primjenjuje. Imajući u vidu navedeno, ukazano je na izvještaje Poreske uprave na kojima je evidentan rast poreskog duga najvećih poreskih dužnika koji su obuhvaćeni Zakonom o reprogramu poreskih potraživanja, bez preduzimanja prinudnih mjera. Tokom rasprave postavljeno je i pitanje koje se odnosilo na povećanje sredstava za stavku rashoda za usluge za budžetsku jedinicu Nacionalna turistička organizacija sa 981.800,00 €, kako je utvrđeno Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu na 4.81 mil. € kako je utvrđeno Predlogom zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu

Sa druge strane, na Odboru je bilo mišljenja da su ostvareni evidentni pomaci u dijelu fiskalne stabilnosti, imajući u vidu činjenicu da se tekući izdaci finansiraju iz tekućih prihoda, kao i da je ostvaren suficit tekućeg budžeta od 1,2% BDP-a. Ukazano je da je nivo sredstava opredjeljenih za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od oko 60% tekućih izdataka budžeta visok i da će kroz donošenje novog Zakona o državnoj upravi, kao i izradu i implementaciju Plana optimizacije broja zaposlenih, ovaj iznos sredstava biti smanjen. Takođe, ocjenjeno je da snažan rast BDP-a od 4,7% ukazuje da će u narednom periodu Vlada Crne Gore realizovati svoje strateške ciljeve.

III Na Odboru je konstatovano da je Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2017. godini, povodom razmatranja Predloga zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2016 - oktobar 2017. godine, usvojila Zaključak o poštovanju i ispunjavanju preporuka DRI datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu.

U odnosu na navedeno, na osnovu uvida u Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2017 - oktobar 2018. godine, Odbor je konstatovao da je od 16 preporuka, u potpunosti realizovano dvije, djelimično realizovano sedam i nije realizovano pet preporuka, dok je u toku realizacija dvije preporuke.

Odbor je ocijenio da je neophodno da Vlada i dalje prati realizaciju svih skupštinskih zaključaka kojima se podržavaju preporuke DRI, a koje nijesu realizovane ili su u fazi realizacije.

IV Osvrćući se na Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima za period oktobar 2017 - oktobar 2018. godine, predsjednik Senata DRI, je istakao da je u izvještajnom periodu, DRI izvršila 63 revizije i to: 21 finansijska revizija i revizija pravilnosti; 4 revizije uspjeha; 1 revizija informacionog sistema; 3 kontrolne revizije; 16 revizija političkih subjekata za 2017. godinu i 18 revizija političkih subjekata za 2016. godinu, koje nijesu ušle u prethodni Godišnji izvještaj DRI. U izvršenim pojedinačnim finansijskim revizijama i revizijama pravilnosti dato je ukupno 178 preporuka i izrečeno 36 mišljenja (18 pozitivnih, 14 uslovnih, 3 negativna i 1 uzdržano); 4 mišljenja i ukupno 48 preporuka u izvršenim revizijama uspjeha; 13 preporuka kod revizije informacionog sistema; 100 preporuka i 32 mišljenja (17 pozitivnih, 7 uslovnih i 8 negativnih) u izvršenim revizijama političkih subjekata za 2017. godinu i 123 preporuke i 34 mišljenja (11 pozitivnih, 13 uslovnih i 10 negativnih mišljenja) u revizijama političkih subjekata za 2016. godinu. Kod tri kontrolne revizije, DRI je konstatovala da je od ukupno 81 date preporuke - 41 realizovana, 19 djelimično realizovano, 21 nije realizovana.

Konstatovano je, takođe, da Godišnji izvještaj sadrži i Izvještaj o ocjeni primjene kriterijuma fiskalne odgovornosti u 2017. godini, koji je Državna revizorska institucija dužna podnijeti Skupštini Crne Gore u skladu sa članom 26 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. S tim u vezi, DRI je dala ocjene koje se odnose na kriterijume fiskalne usklađenosti zasnovane na analizi strateških dokumenata, kao i realizaciju fiskalnih pravila, analizom statičkih i dinamičkih indikatora.

V Odbor je sa šest glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, kao i podržao nalaze i preporuke Državne revizorske institucije, a koji proističu iz revizije Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, kao i one koje se odnose na pojedinačne revizije sadržane u Godišnjem izvještaju o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2017-oktobar 2018. godinu, odlučio da povodom usvajanja Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore na poštovanje i ispunjenje svih preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu. Takođe, Vlada je dužna da prati realizaciju svih preporuka Državne revizorske institucije koje se odnose na pojedinačne revizije urađene u periodu oktobar 2017-oktobar 2018. godinu i preporuka koje se ponavljaju iz ranijeg perioda, i o tome kvartalno izvještava Skupštinu Crne Gore.

Poslanik Raško Konjević je u skladu sa članom 69 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore izdvojio mišljenje.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Boris Mugoša.

Druga tačka - TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora, obavijestio je članove da će u skladu sa dogovorom sa ranijih sjednica a u vezi sa predlogom za imenovanje predsjednika i dva člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, do kraja radne nedjelje, članovima Odbora, biti prosljeđena dokumentacija koju su dostavili kandidati, odgovor Agencije za sprječavanje korupcije u vezi sa imenovanjem na javnu funkciju, kao i tabela koju je uradila služba Sekretarijata Odbora a odnosi se na sumirani pregled biografija i dodatnih kriterijuma koji se mogu uzeti u obzir prilikom predlaganja kandidata, u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama.

* * *

56. sjednica Odbora, koja je počela u 11.30 časova, zbog obaveza jednog broja članova Odbora prekinuta je u 12.00 časova i nastavljena u 13.10 časova.

* * *

Sjednica je završena u 14:40 časova.

* * *

Broj: 00-63-7/18-

SEKRETAR SEKRETARIJATA ODBORA
Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Sekulić, s.r.

56. sjednica Odbora za ekonomiju, finansije i budžet održana 13. novembra 2017. godine

REZULTATI GLASANJA

O PREDLOZIMA AKATA

NAZIVI AKATA	„ZA“	„PROTIV“	„UZDRŽAN“
Predlog zakona o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu	Predrag Sekulić Branko Čavor Nikola Rakočević Filip Vuković Ana Nikolić Boris Mugoša		
Predlog zaključka povodom razmatranja Predloga zakona o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu i Godišnjim izvještajem o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2017 - oktobar 2018. godine	Predrag Sekulić Branko Čavor Nikola Rakočević Filip Vuković Ana Nikolić Boris Mugoša		